

DZIENNIK LUDOWY

ORG.

SPOŁECZYSTWA
SOCYALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie miesięcznie 650 Mk., z dostawą
na domu 650 Mk., na prowincyi 650 Mk.,
za granicą 1600 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia miejscowe i zamiejscowe: Za 1
wiersz nonpareil. 1-raz. opisz. zwykł. (30
słabkami) 50 Mk. Za wiersz w nadmiarze
i nakreślił 150 Mk. Za 1 wiersz po kronik
i komunikatów 200 Mk. Za wiersz przed
kroniką i repertuar 250 Mk. Za wiersz na
1-szej stronie 300 Mk. Drobne ogłoszenia
za słowo 15 Mk. Za kopca, sprzedaj 30 Mk.
Pauza na str. tekst. u góry 200 Mk. u dołu
200 Mk. Za miejsca rezerw. 15 proc. drożej.
Ogłoszenia zagran. o 100 pr. drożej.

Adres Red. i Adm. Lwów,
Sykulska 21. Tel. Nr. 24
Cena pojed. egzempl. na
całym obszarze Polski

40 Mk.

NAKL.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Naczelnik Państw. zapowiada ustąpienie! Prowokacyjna kandydatura Korfantego.

Naczelnik P. zrzekł się inicjatywy utworzenia rządu.

Skutki występnej roboty reakcji.

WARSZAWA, 14. 7. (Pat.) O godz. 1'45 w nocy szef kancelarii cywilnej Naczelnika Państwa p. Stanisław Car wyjechał z Belwederu celem doręczenia marszałkowi sejmu pisma odroczonego Naczelnika Państwa następującej treści:

Do Pana Marszałka Sejmu ustawodawczego: Nawiązując do pisma p. Marszałka z 11. lipca

1922. oświadczam, iż wobec tego, że podjęta przezemnie w dniu dzisiejszym próba doprowadzenia do kompromisu stronnictw sejmowych nie dała wyników zrzekam się inicjatywy w sprawie utworzenia nowego rządu.

Warszawa Belweder 13. lipca 1922. Naczelnik Państwa podpisany Józef Piłsudski.

Prowokacyjna kandydatura Korfantego.

WARSZAWA, 14. lipca (Pat.) Na dzisiejszym posiedzeniu Komisji Głównej Marszałek na wstępie wyjaśnił, że w Sejmie naszym tak samo jak w innych parlamentach może poseł z reguły tylko osobiście składać deklaracje. Jedynie przy wyborze komisji dopuszczalne jest zastępstwo przez grupę poselską. Przynależność posła do pewnej grupy konstatawano dotychczas jednostronnem oświadczeniem przewodniczącego klubu z zastrzeżeniem prawa protestu ze strony interesowanego posła. Uchwała o Komisji Głównej wprowadziła tylko tę zmianę, że dopuszcza także zastępstwo posłów nie będących członkami klubów. Już na pierwszym posiedzeniu Komisji Głównej skonstatowano, że przynależność posłów do klubu stanowi generalną plenipotecję dla prezydów klubów do dawania deklaracji w imieniu posła, podczas gdy zastępstwo posła stojącego poza klubem wymaga specjalnej plenipotecji.

Następnie odczytał Marszałek list przewodniczącego delegacji polskiej do spraw repatriacji, donoszący, że na wniosek delegacji Komisya mieszana uchwalila sprawdzenie kwestyi aktów zejścia śp. Chaniewskiego na miejscu w Smoleńsku przez przedstawicieli obydwu delegacji. Potwierdzenie aktu zejścia już nadeszło. Wobec tego śmierć śp. Chaniewskiego nie ulega wątpliwości.

Dalej zawiadomił Marszałek, że posłowie, którzy wystąpili z NPR, wraz z posłem Wichlińskim utworzyli niezależną grupę robotniczą reprezentowaną na Komisji przez pos. Zagórskiego. Wreszcie odczytał Marszałek list Naczelnika Państwa do Marszałka o zrzeczeniu się inicjatywy desygnowania premiera.

Po przemówieniu Marszałka, pos. Rosset w imieniu stronnictw, które odmówiły zaufania prez. Sliwińskiemu postawił na prezydenta ministrów kandydaturę p. Wojciecha Korfantego.

Pos. Barlicki oświadcza, że klub jego uważa kandydaturę pos. Korfantego za prowokacyjną, bojową i reakcyjną. Wysuwając tę kandydaturę rzucili stronnictwa prawicy i centrum rękawicę lewicy. W końcu przypomina, że wysuwana przez lewicę kandydatura Sliwińskiego bynajmniej nie miała charakteru bojowego.

Pos. Rataj zaznacza, że dziś w okresie

przedwyborczym koniecznym jest rząd, któryby przy jasnej linii, nie miał jednak wyraźnych kantów i nie powiększał ogólnego rozjątrzenia. Rząd Sliwińskiego niewątpliwie nie był „kanciastym”. Rząd Korfantego, a przede wszystkim on sam nie będzie miał tej najważniejszej cechy, dlatego i dla stronnictwa mowcy jest kandydatura Korfantego prowokacją.

Pos. Woźniński nazywa kandydaturę /pos. Korfantego jako człowieka gwałtownego i nie przebiegającego w środkach nieodpowiednią. — Gdy przyjdzie do bliższego omówienia działalności p. Korfantego na Śląsku, to okaże się, że dopuszczał się on tam wystąpień takich, jakichbyśmy nie chcieli widzieć w Polsce w okresie gdy ona wskutek wyborów będzie się znajdowała niejako w stanie choroby. Mowca przypomina, że pierwsze wystąpienia pos. Korfantego w Sejmie wywołało zawsze burzę protestów i zapowiada Korfantemu, jako przyszłemu prezydentowi gabinetu najostrzejszą walkę ze strony swego klubu.

Pos. Chądziński (NPR) dowodził że Korfanty, który ma zasługi na G. Śląsku w okresie budzenia się ruchu narodowego, zdradził następnie ten ruch, sprzedając swoją gazetę Napieralskiemu na rzecz centrum katolickiego. Nieprzyzwoitością jest jeżeli przyszły premier sam zabiega o swą kandydaturę. Pos. Korfanty w rozmowach swoich zwracał się do NPR. z tem, że gotów jest przyjąć propozycję prawicy, jeżeli NPR. poprze go. Poradzono mu jednak prywatnie żeby ze względu na zaostrzoną sytuację raczej swej kandydatury nie stawiał i zaapelowano do niego, ażeby się w sposób patriotyczny usunął.

Zwolennicy Korfantego w N. P. R. próbowali następnie nakłonić członków swego klubu do głosowania za nim, a gdy się to nie udało opuścili klub. A więc Korfanty nie mając jeszcze władzy, nie cofnął się przed rozbijaniem stronnictw, co daje pewną miarę tego co będzie robił p. Korfanty, gdy będzie miał władzę. Nie daje on gwarancji, że nie nadużyje tej władzy aby zaburzyć spokój w państwie, i że przeprowadzi wybory bezstronne. Oto jakich sposobów użył aby forsować jego kandydaturę W „Gazecie Porannej” i w „Kuryerze Warszawski” ukazała się rzekoma uchwała Zarządu N. P. R. na G. Śląsku, potępiająca taktykę klubu posel-

Tworzenie rządu.

(Korespondencja „Dziennika Ludowego”).

WARSZAWA, 13. lipca.

Szósty tydzień mija od dnia dymisji gabinetu Ponikowskiego i dotąd rządu niema i przesilenie trwa. Właściwie rząd już był, ministrowie objeli teki, lecz z woła „języczka u wagi” klubu kapeków rząd Artura Sliwińskiego po trzech dniach istnienia musiał podać się do dymisji.

Początkowo na Komigłowie (czytaj Komisji Głównej, a nie „komicznej głowie”) Kapeki podali swe głosy za Sliwińskim, ale potem, gdy hr. Baworowskiemu zaczęło w Klubie Myśliwskim „czyścić wstręty” z racji tego, że popiera „rewolucyjny” gabinet Sliwińskiego — zmienił front i wraz z głosami enpeerowców, co się wylamali z pod dyscypliny klubowej, obalili ten rząd.

Prawica zrobiła wszystko, aby Sliwińskiego obalić. A więc piali mu, że łatwiej jest napisać książkę niż stworzyć gabinet. Pan Nowaczyński z „Rzpltej”, któremu obito twarz tylko z jednej strony — bagatelizował postać Sliwińskiego, nazywając go „Arturkiem”. Zaś pan Dubanowicz, profesor lubelskiego uniwersytetu, cytujący podczas rozpraw „cyfaty” z Mickiewicza, częstokroć pochodzące „od Słowackiego”, wprost zwracał się na plenum do siedzącego w łóży prezydenta „jak panu nie wstyd tu siedzieć?”

Słowem poczęli go „wstydzić”, wymyślać, dyskredytować i t. d., rozwodząc jednocześnie „placze Jeremiaszowe” po „jedynym” panu Skirmuncie jako też po niemiłej jedynym niezastąpionym panu Michalskim, co to „żelazną miotlą” czyścił skarb polski od wsłakiego śmiecia...

Straszliwy gwałt podniosła prawica z racji tego, że Sliwiński w expose swoim, z miejsca, bez skrupułów, wytknął błędy naszej polityce finansowej, którą „monopolizował” po kanclersku p. Michalski. Pytano: jak mógł? To bodaj najwięcej oburzyło i „obrazilo” kapeków, których nie mogły przekonać okrzyki posła Rataja, że „rząd musi mówić prawdę”.

Obalwszy Sliwińskiego kilkoma (siedmiu) głosami, które powiększyli czterej enpeerowcy, prawica tryumfuje, piejąc hymny na cześć „prawdziwej większości”.

Jednocześnie oświadcza „urbi et orbi”, że rząd natychmiast utworzy, że już premiera ma, lecz ze względów na „dobro ojczyzny” imię jego wraz z nazwiskiem głęboko konspirowa. Konspirowa do tego stopnia, że narady przeniosła ze sejmu do mieszkań prywatnych, a tymczasem po kularach krążą pogłoski o panu Płucińskim, (którego pan marszałek oddawna faworyzuje) a nawet o „ostatczym atucie” czyli o panu Korfantym...

Ciekawe jest zachowanie się prasy prawicowej. Liczyła ona denerwująco rozmyślnie każdy dzień przesilenia, zapisując to wszystko

na niekorzyść osobistą Piłsudskiego. Teraz, gdy prawica zaczyna „sterować” — rozmaite kuryery zalecają środki „na wstrzymanie”: nie spieszc się z bólami, bo teraz „my wybieramy”.

Ażeby wygrać na czasie ojcowie narodu postanowili na Komisji Głównej (wczoraj) zwrócić się „dla przyzwoitości” do Nacz. Państwa zapytaniem, czy przypadkiem nie zrzeka się inicjatywy... Pan Dubanowicz tłumaczył ten krok koniecznością uniknięcia „niejasności”... ale tym razem prawica „nie policzy” dalszych dni zwłoki jako uwłaczających powadze chwili.

Gdy to piszę zw. posłów socjalistycznych na tylko co odbytem posiedzeniu powziął uchwałę, w myśl której socjaliści nie wezmą udziału w tworzeniu „nowego rządu” i całą odpowiedzialność za obalenie tamtego składają na prawicę. Jest to wyraźne i słuszne stanowisko, które każdy robotnik potrafi zrozumieć i ocenić.

Jest rzeczą jasną, o jaki rząd chodzi prawiacy, tej prawiacy, która obawiała się o „czystość” wyborów przy Słowińskim, lękała się „kredytów wojennych” i innych „lewych” pochynów, mimo, że p. Słowiński wcale nie mógł być reprezentantem rządu chłopsko-robotniczego, t. j. takiego, któryby rzeczywiście musiał radzić radykalniej, niż panowie Skulscy, Poniakowscy czy Przanowscy...

Tworzenie rządu zakrawa na tragi-operetkę. Dlatego to p. Dubanowicz mógł stawiać poza innymi pytaniami pytanie: „czy lepiej kiedy jest król, czy też, gdy go nie ma?”

Oczywiście najlepiej jest, gdy jest Nacjonal-Demagogja, która za wszelką cenę chce rządzić Polską według recept Lutosławskich i Czerniewskich... twórców reform na rzecz obszarników, kamieniczników, kapitalistów wszelkich gatunków...

Endecja dumna jest z przewagi głosów, które ściągają ze wszech stron do tego stopnia, że n. p. Paderewski z Kalifornii telegraficznie upoważnia p. Dubanowicza do „głosowania”. Nawet nieboszczyków endeckich zaczęto wliczać w poczet głosujących. Poseł Czarlewski, który według wiadomości urzędowych, dawno już umarł, został wczoraj na „Komigówce” zaliczony w poczet żywych i żyjących. Zatem cuda wskrzeszeń piotrowinowych w sejmie są na porządku dziennym.

Zobaczymy co będzie. W każdym bądź razie jest rzeczą pewną, że rząd stwarzany przez prawiacy nie może znaleźć poparcia wśród mas robotniczych, wśród szczerej demokracji. Paskarze, spekulanci, hyjeny społeczne, obszarńcy, bankery, słowem wszyscy nadmierńi zjadacze polskiego chleba mogą się cieszyć: wskazówka główna idzie na prawo, co bynajmniej nie znaczy, abyśmy byli w przededniu pogody polityczno-ekonomicznej.

T. D.

Dalsza rozprawa nad ordynacją wyborczą.

WARSZAWA, 14. 7. (tel. wł.) Na wczorajszym posiedzeniu sejmu toczyły się dalsze rozprawy nad ustawą o ordynacji wyborczej, poczem dyskusję odroczone do wtorku.

Następnie uchwalono nowelę do ustawy o podatku od wzbogacenia się, przez nabycie ruchomości i spłatę długów hipotecznych.

Pozatem odesłano do Komisji wnioski nagłe, między innymi wniosek PSL. w sprawie ustalenia relacji marki polskiej do przyszłej polskiej waluty.

Następne posiedzenie we wtorek o godz. 6-tej. Na porządku dziennym dalszy ciąg trzeciego czytania i ewentualne głosowanie nad ordynacją wyborczą.

Inserujcie się w „Dzienniku Ludow.”

TRUPA WILEŃSKA

w sali teatru ukr.
ul. Szaszkiewicza 5.

zrzeszenie żydowskich artystów dramatycznych miasta Wilna.

Dziś w sobotę 15 lipca o g. 8 pop.

Dziś w sobotę 15 lipca o g. 8 w.

Jutro w niedzielę 16 lipca o g. 8 w.

Na pograniczu dwóch światów
(DER DYBUK)

Legenda dramatyczna w 4 aktach
Sz. Anskiego

Trudno być żydem

komedia w 3 aktach z prologiem Szolem Alejchem. Reżyser. L. Kadison

Wieśniak

Dramat z życia rybaków w 4 aktach (5 obr.) L. Kobryna. Reżys. L. Kadison.

Bilety sprzedaje się codziennie od godz. 11—1 i od 4—7 w księgarni „Beth Israel”, Jagiellońska 15 codziennie od 7 wiecz., w sobotę przez cały dzień i niedzielę od 11—2 pop. i od 5—9 w. w kasie teatru. Kier. trupy M. Mazo.

skiego, a wypowiadająca się za pos. Korfantym. Zdarzyło się, że w tym samym dniu był w Warszawie prezes Zarządu N. P. R. na G. Śląsku p. Roguszczyk. Przyspieszył on swój powrót na G. Śląsk, ażeby wyjaśnić sprawę i dziś nadesłał depeszę, w której nazywa tę rzekomą uchwałę wierutną i kłamstwem. Oto w jaki sposób torowano drogę pos. Korfantemu.

Pos. Daszyński powiada, że Korfanty ma jedną wielką zaletę. Co do jego moralności niema dwu zdań. Jest to człowiek o bogatym życiu, który nie pogardzał dochodami z banków. Istnieją dokumenty stwierdzające, że pobierał on pieniądze z tej organizacji, na którą napadał z całą furją, i że brał pieniądze z funduszu propagandowego od Erzbergera prawej ręki Bethmanna Hollwega. Mowca oświadcza, że ma świadków 4 ministrów polskich, wobec których oficer polski oświadczył, że Korfanty dał mu rozkaz zabicia kolegi posła. Pos. Korfanty ma więc jednolitą opinię moralności. To jest jego wielką siłą.

ale byłoby nieszczęściem dla Polski, gdyby takiemu człowiekowi dać władzę.

Byłoby to prowokacją i wywołaniem straszliwych walk cywilnych i rękawicą rzuconą ołbrzymiej wielkości i społeczeństwa. Każde dziecko wie, że Korfanty przy wyborach nie cofnie się przed ni-

czem, a sfalszowanie wyborów Polski nie uspokoi, lecz zwichrzy do gruntu.

Pos. Stapiński dowodzi, że powołanie na premiera Korfantego jest zapowiedzią największych klęsk.

Po przemówieniach posłów Małowieskiego (Rady lud.), Grynbau ma (Zjedn. Żyd.), Hasbacha (Klub pos. rym.) i Eipoi'a Słiwskiego, którzy oświadczyli się przeciw kandydaturze Korfantego, przystąpiono do głosowania.

Za kandydaturą Korfantego oświadczyli się następujące kluby: ZLN. przez pos. Głabińskiego 81 głosów, NZL. przez Skulskiego 46. Narod. chrześc. Klub nob. przez Czerniewskiego 26, nar. chrz. str. lud. 26, przez Dubanowicza (licząc z Paderewskim, Debińskim i Korfantym), Zjednoczenie mieszcz. przez Rosseta 12, (wraz z pos. Swiniarskim), KPK. 16, str. kat. lud. 7, niezależna grupa nob. Zagórskiego 5 razem 219.

Przeciw kandydaturze oświadczyli się: P. P. S. przez Barlickiego 34, P. S. L. przez Rajaję 90. Wyzwolenie przez Woznickiego 24, P. S. L. Lewica przez Stapińskiego 10, Rady lud. przez Małowieskiego 5, grupa Słiwskiego 5, Zjedn. niem. 7, Zjedn. Żyd. 10 NPR. 21, razem 206.

Marszałek stwierdza, że za kandydaturą oświadczyło się w ten sposób 219 posłów, przeciwko kandydaturze 206 i oznajmia, że wynik ten pada do wiadomości Naczelnikowi Państwa i Korfantemu.

Naczelnik Państwa zapowiada rezygnację ze swego stanowiska.

WARSZAWA, 14 lipca. (Pat.) Dzisiaj o godz. 18.15 wysłał Naczelnik Państwa do Marszałka Sejmu następujące pismo: Rzeczpospolita Polska, Naczelnik Państwa. Do Pana Marszałka Sejmu ustawodawczego. W odpowiedzi na pismo Pana Marszałka z dnia dzisiejszego oświadczam, że nie wchodząc w meritum sprawy ani co do osoby, ani co do możliwych wyników pracy p. Wojciecha Korfantego, desygnowanego przez Komisję Główną na premiera, nie mogę wziąć udziału w tej jego pracy, gdyż po nieudanej próbie doprowadzenia stronnictw sejmowych do kom-

promisu, przeczyłoby to mojemu pogładowi na sytuację wewnętrzną państwa i memu poczuciu obowiązku jako Naczelnika Państwa w tym stanie rzeczy, jaki się obecnie wytworzył. Wobec tego nie chcąc w niczem przeszkadzać p. Korfantemu w jego pracy nad utworzeniem rządu, oświadczam, że będę jednak zmuszony w najbliższym czasie urząd mój złożyć.

WARSZAWA, Belweder 14. lipca 1922. Naczelnik Państwa Piłsudski.

Korfanty przystępuje do tworzenia gabinetu.

WARSZAWA, 14. 7. (Pat.) O godz. 20'15 Kancelarya Cywilna Naczelnika Państwa otrzymała od p. Wojciecha Korfantego pismo adresowane do p. Naczelnika Państwa następującej treści: Panie Naczelniku Państwa. Po zastanowieniu się nad połączeniem i po naradzeniu się klubów sejmowych, które w Komisji Głównej opowiedziały się za moją kandydaturą przystępuję do tworzenia gabinetu, o czym najuprzejmiej donoszę. Łączę wyrazy czci i poważania. Wojciech Korfanty.

WARSZAWA, 14. 7. (tel. wł.) Korfanty dalej zabiega o sformowanie rządu. Planuje on następujący rozdział tek. Min. spraw zagr. Pluciński, spraw wewn. dotychczas min. Kamiński, sprawiedl. Panek prezes sądu okręgowego w Krakowie, rolnictwa prof. Nowak pracy i opieki społ. Wachowiak, Skarbu Jastrzębski, robót publicznych Kucharski, b. min. dzieln. pruskiej, oświaty Chłamtacz.

Także owych 5 secesjonistów z N. P. R. mają dostać tekę w nagrodę za swą zdradę.

Metody p. Korfantego.

WARSZAWA 14 lipca (tel. wł.) Korfanty wróciwszy do Sejmu, zataił przed posłami, że Naczelnik Państwa nie chce z nim współpracować.

To też wiadomość o liście Naczelnika Państwa wywołała wśród posłów konsternację szczególnie wśród KaPeKów, którzy za namową Federowicza i Baworowskiego wzmocnili prawi-

Większość 13 głosów, które Korfanty otrzymał na Komisji Głównej już zaczyna się kruszyć. Posłowie Kamieniecki i Rolla ustąpili z Nar. Zjedn. lud. nie godząc się na kandydaturę Korfantego.

W kuluarach sejmowych krążyły pogłoski, że b. min. poczt p. Stesłowicz, który należy równocześnie do K. P. K. i do Unii narodowej polskiej ma być z unii wykluczony.

Endecko-komunistyczna agitacja przeciw Polsce.

PARYŻ, 10. lipca 1922.

Narodowa demokracja ma powody do radości, bo jej sojusznicy w szkalowaniu polskiej demokracji, neo-komunistyczna „Humanite“, poświęca ogromne szpalty „Imperyalistycznej Polsce“. Mamy tam przede wszystkim korespondencję z Pragi czeskiej z 29 czerwca o przesileniu ministeryalnym, choć spóźniona, ale „Humanite“ chętnie ją wydrukowała, bo znajdują się w niej takie np. kwiatki, że Piłsudski dał dymkę panu Porikowskiemu dlatego, że ten nie chciał prowadzić polityki antysowieckiej, że burżuazja polska chce pokoju z Rosją, bo potrzebne jest jej powiększenie produkcji w kraju dla zbytu w Rosji i dlatego chce przeszkodzić napoleońskim planom Piłsudskiego, nakreślonym przez imperyalistów francuskich. Sługami Piłsudskiego są ci słynni socjaliści polscy, alianci rosyjskich rewolucjonistów. Sytuacja jest naciągnięta i myśla tu o rozpędzeniu sejmu. Wobec tego, że wybory zwróciłyby się przeciw Piłsudskiemu, ten ostatni chciałby ogłosić dyktaturę militarną i prowadzić dalej politykę antyrosyjską.

Ten stek kłamstw został przesłany z Warszawy do „Vorwärts“, następnie do Pragi, z Pragi do Paryża, a jak widzicie, jest to poprostu przedruk insynuacji z pism endeckich, które posługują się skwapliwie komunistami (dodając tylko bolszewicki sos antypolski), a nawzajem komunistycznymi insynuacjami, skierowanymi przeciw polskiej demokracji, posługują się chętnie nacjonalisci zagraniczni, informowani przez polskich czarnosecinców („Libre Parole“, „Action Française“, „Echo National“).

Drugi artykuł „Czy Polska przygotowuje wojnę“, alarmuje czytelników 40 wojskowymi wagonami, które przeszły przez Lwów w stronę Czerniowiec i Ukrainy. W tych wagonach ma być amunicja i cztery polskie dywizje. Dalej p. E. pisze, że wojska polskie, według dzienników lwowskich, koncentrują się na granicy rosyjsko-ukraińskiej i, jak donosi polska agencja telegraficzna (!), w ubiegły tydzień miało przybyć do Warszawy 200 oficerów francuskich, którzy zostali inkorporowani do armii polskiej, aby pracować nad jej reorganizacją. A to wszystko ma oznaczać, że Francja podpisała tajny traktat z Polską i Czechosłowacją, że cała mała ententa jest na rozkazach Francji i że nie jest niemożliwością, by Polska znów rozpoczęła kroki wojenne.

Po przeczytaniu tej wiadomości, w znacznym stopniu wyssanej z palca, natychmiast postanowiłem sprawdzić, jak wygląda w rzeczywistości

sprawa 200 oficerów francuskich. Dowiedziałem się, że nie tylko nie wysłano oficerów do Polski, ale wycofują tych, którzy jeszcze są w Polsce.

Cała ta partyjna a obrzydliwa agitacja endecko-komunistyczna

odbiła się za granicą dla Polski w sposób fatalny.

Upadek w ostatnich czasach marki polskiej znajduje jedyne wytłumaczenie w tem, że na giełdzie, w bankach i wogóle wszędzie mówi się o wystąpieniach wojennych Polski. Wszelkie większe kredyty dla Polski są wstrzymane. Spekulanci grają na niżkę polskiej marki z powodu pogłoszek wojennych, roznoszonych przez francuskie

reakcyjne i komunistyczne dzienniki, które uwierzyły naszym endecko-komunistycznym zapewnieniom o przygotowującej się wojnie.

Niestety możemy to dowieść faktami, iż wielu życzliwych nam Francuzów z rozmaitych sfer na naszą kontragitację przeciw polskim szkodnikom społecznym odpowiadają, że „słyszą to z własnych ust Polaków“.

Na szczęście endecy i bolszewicy nie zdobyli wszystkich placówek opinii publicznej.

Słyszałem anegdotę, nie wiem jak dalece prawdziwą, jakoby p. Stan. Grabski, gdy mu zwrócono uwagę, że źle się dzieje w niepodległej Polsce, miał odpowiedzieć: „Wytrzymałszy zabór rosyjski, niemiecki i austriacki, Pan Bóg da, że wytrzyma i niepodległą Polskę“.

Chodzi nie o wytrzymanie Polski niepodległej, ale już o jej utrzymanie, a do tego endecy ani w kraju ani za granicą niestety się nie przyczynia!

Zerwanie rokowań haskich?

HAGA, 14. 7. (Pat.) Zerwanie rokowań wydaje się być nieuniknionem, chyba że delegacja sowiecka zmieni w ostatniej chwili zasadniczo swe stanowisko, co jest mało prawdopodobnem. Dziś zadecydowała komisja dla spraw, kredytu,

że wobec niedojścia do porozumienia dalsze rokowania w kwestyi kredytu są bezcelowe. Już to odbędzie się ostatnie posiedzenie komisji kredytowej przy udziale delegacji sowieckiej dla ostatecznego wyjaśnienia sytuacji.

Na Ukrainie tyfus i cholera!

MOSKWA, 14. 7. (Pat.) Wedle danych komisaryatu zdrowia dla Ukrainy szerzy się tam epidemia tyfusu i cholery. W pierwszych 4 miesiącach zarejestrowano 42.888 tyfusu brzusznego, 137.888 tyfusu płimistego, 153.578 tyfusu powtórnego. Z nadejściem wiosny miejsce

tyfusu zajęła cholera, na którą umiera codziennie setki rodzin. Obecnie zapada w południowej Ukrainie dziennie około 100 osób. Epidemia zajęła również Mikołajewsk, Jekaterynosław, Połtawę, Kijów i Azowsk.

NOWY KLUB W SEJMIE

WARSZAWA, 13 lipca. W dniu wczorajszym posłowie Zagórski, Weiser i Nurek, którzy wystąpili z N. P. R. oraz b. członkowie chadecji p. Wichliński i Załęski, utworzyli nowy klub sejmowy, który nazwali Niezależnym Klubem Robotniczym.

Nie jest wykluczone, że do N. K. R. zgłosi również swój akces pos. b. npeerowiec, p. Świąniarski, który na onegdajszym posiedzeniu komisji głównej uprawnił do reprezentowania swego głosu przedstawiciela Zjednoczenia Mieszczkańskiego.

Nowy klub wobec tego liczyć będzie sześciu członków, a stronnictwa centrowo-prawicowe w ten sposób rozporządzać będą większością 220 głosów przeciwko 206.

ROKOWANIA POLSKO - NIEMIECKIE ROZPOCZNĄ SIĘ DZIŚ.

BERLIN, 14. 7. (Pat.) W związku z rozpoczynającymi się 15. bm. rokowaniami polsko-niemieckimi pełnomocny minister Polski Dr. Jerzy Madeyski wyjechał do Warszawy wczoraj wieczorem.

ROZWIĄZANIE KOMISJI PLEBISCYTOWEJ NA G. ŚLĄSKU.

PARYŻ, 14. 7. (Pat.) Konferencja ambasadorów postanowiła rozwiązać wysoką komisję plebiscytową na G. Śląsku, której władza wygasa. Konferencja przeprowadzi likwidację prac tej komisji.

FELIKS ZASAŃSKI.

2

Zmierzch króla stworzenia.

POWIEŚĆ FANTASTYCZNA.

(Ciąg dalszy).

WSPOMNIENIA BOLIWY

pisane w dziesiątym roku po powrocie z domu niewoli czterdziestego roku nowej ery.

PRZEDMOWA.

Czuję się już starym i słabym...

Liczę wprawdzie nie wiele ponad sześćdziesiątą jesień życia i w zwykłych warunkach późnego doczekałbym się wieku, lecz wyczerpała mię walka z przeklętym plemieniem wrogów człowieka...

Szczególnej łasce Opatrzności zawdzięczam, że jeszcze żyję po tem wszystkim, co przecierpiałem i cierpię w ciągu długiego szeregu lat dzieśiątek...

Atoli coż znaczą bole osobiste wobec ogromu nieszczęścia, gnębiącego ludzkość od lat czterdziestu?...

Dziwi mię, że istnieją jeszcze ludzie, którzy nie tracą nadziei, iż przecie kiedyś w przyszłości uda się człowiekowi zdobyć na nowo szczytne stanowisko pana ziemi i króla stworzenia!

Co do mnie — zwątpiłem na wieki!

Być może, moja niewiara jest skutkiem osobistych niepowodzeń i zawiedzionych nadziei...

Jednak, czyż mogę wierzyć w nasz tryumf, jako były uczestnik wojny obronnej, jeden z niewielu żyjących po dziś dzień znawców naszych łepicieli, długoletni ich niewolnik i świadek naszych straszliwych klęsk, świadek minionej świetności i obecnej nędzy!...

I nikt z pośród nas starych nie żywi marnych złudzeń!...

Wiemy, czem był człowiek — nie tak to dawne czasy — wiemy, czem jest obecnie...

Młodzi, co ujrzeli światło dzienne w niewoli, znają przeszłość jedynie z opowiadań rodziców i starców, którzy nieukojoną tęsknotą wiedzeni, z wnętrza ciemnych jaskiń i schronisk niedostępnych, w głębi puszczy leśnych ukrytych, do ruin miast ojców i dziadów święte odbywają pielgrzymki i tu dzieciom swym dawne opisują dzieje...

I wówczas młodzi w zadumie i podziwieniu na martwe spoglądają zwaliska, śnią o przeszłości, marzą o skruszeniu kajdan niewoli i zerwaniu pęt, co skrepowały bezlitośnie rozwój ludzkości i cofnęły ją wstecz o lat tysiące...

I tak patrząc własnymi oczyma na żalodne szczątki dawnej chwały, biedna młodzież dumą o ponownym roznieceniu potężnych ognisk kultury przadziadów, tworzącej wielkie królestwo człowieka z nieobjętej ziemi...

Atoli nie spełnią się pragnienia marzycieli... Minął już czas człowieka!...

Spóbuje zebrać myśli i opisać pokrótce owe przedziwne wypadki, których sam byłem świadkiem naocznym i uczestnikiem...

Postaram się przedstawić zdarzenia w świetle w jakim się na nie zapatrywano w czasie ich rozwoju i tak, jak sam je widziałem i odczułem...

I.

Lat temu czterdzieści wyjechałem z Krakowa do Tryjestu.

U nas wiosna stawiła dopiero pierwsze kroki, gdy tu, nad morzem adriatyckim, pokonała już dawno zimę i jaśniała pełnym przepychem młodości.

Zagłębiając w myślach, szedłem powoli wzdłuż drogi nadbrzeżnej. Wspominałem swą przeszłość, uśmiechałem się do przyszłości...

Przed miesiącem zaledwo, mimo młodych lat dwudziestu czterech, zostałem naczelnym inżynierem olbrzymich zakładów fabrycznych...

Do Tryjestu przybyłem, aby w porcie zbadać i odebrać wielki transport surowca z Abisynji.

Przyjazd okrętu byłznaczony na godzinę trzecią popołudniu.

Czasu miałem jeszcze dość, zużyłem go na zwiedzenie miasta.

Wróciwszy do portu, dowiedziałem się, że Cracovia jeszcze nie przybyła.

Czekałem do wieczora, jednakże napróżno, Pogoda na morzu Śródziemnym była wspaniała, zatem burza ani mgła nie wstrzymały parowca.

(C. d. n.)

Nakładem Lud. Spól.
Tow. Wydawniczego
we Lwowie

opuści prasę w najbliższych dniach
powieść Upton Sinclair'a pt.:

„Dżym Higgins”

Zboże i bydło tanieje na prowincyi.

RZEŹNICY, PIEKARZE I KUPCY WE LWOWIE
PROWOKACYJNIE PODWYŻSZAJĄ CENY.

W Polsce jest podostatkiem artykułów spożywczych. Legalnie i drogą nielegalną wywieziono za granicę setki tysięcy wagonów zboża. Doszło do tego, że przemycane masy żyta poznańskiego do Czech spowodowały niższą cenę żyta w tym kraju.

Spekulanci w ostatnich kilku tygodniach potrafiли u nas ceny zboża podnieść w dwójnasób. Pasek ten w ostatnim tygodniu pękł i ceny zaczęły spadać gwałtownie.

Na prowincyi n. p. w powiecie zborowskim cena 100 kg. pszenicy spadła w ostatnim tygodniu z 26.000 na 16.000 marek. W Krakowie spekulanci sprowadzili kilkadziesiąt wagonów mąki, lecz nie ma na nią odbiorców. Mąka poznańska kosztuje tam tyle, co loco Poznań. Wobec tego Urząd walki z lichwą w Krakowie

zniżył cenę pieczywa

o 15 marek na 1 kg.

Ceny bydła w niektórych okolicach na prowincyi

spadły o 100 procent

od cen wiosennych. W powiecie zborowskim płać około 50.000 mk. za krowę, za którą na wiosnę płacono do 120.000 mk.

Chłopi zakupywali paszę dla krów w obszarach dworskich, w których w czasie wojny podpadła hodowla bydła. Obecnie w dworach stan bydła powiększył się znacznie. Paszę więc zużytkowują sami, wobec tego wielu chłopów dla braku siana redukuje ilość chowanych krów, które tanieją z dnia na dzień.

Gorzej przedstawia się stan trzody chlewnej. Chłop nie potrzebując gotówki przeważnie sam spożywa mięso z utuczonych przez siebie wieprzów. Wobec tego cena świn utrzymuje się na poprzednim poziomie.

Pomimo niższej ceny bydła i zboża, nienasyconeni paskarze i rzeźnicy w bezczelny sposób żądają podwyżki cen wytycznych, zaś spekulanci i kupcy w mięście podnoszą ceny wszystkich towarów z godziny na godzinę.

W poniedziałek, 17. b. m. zbierze się komisya badania cen, aby rozpatrzyć żądania rzeźników i piekarzy. Wobec niższej ceny na prowincyi (w Krakowie, wspomniana komisya nie tylko powinna odrzucić żądania tych paskarzy-rabusiów, lecz wzorem Krakowa, obniżyć znacznie obecne paskarskie ceny na pieczywo i mięso.

Piekarzami i rzeźnikami wina się bezzwłocznie zająć prokuratora państwa.

Przeciw komu?

LWÓW, 14 lipca 1922.

(:) Słynną była pasya oszczędnościowa b. min. skarbu Michalskiego

Donkiszotowski atak na wiatnaki. nadmiaru sił urzędniczych osobiście przykro odczuła Małopolska.

Na hasło: redukcya sił urzędniczych! — przeprowadza się tę redukcję na modłę, jaka przypadkowo jednostkom, znajdującym się w biurach władz centralnych, wydaje się najracjonalniejszą.

Małopolskę wzięto na pierwszy ogień dlatego, że tam zastarzały ustroj austriacki winien być wyrwany z korzeniami.

Zgoda! System rządów austriackich był zły. Winien być zmieniony. Jednakże — zapytać wypada, jaki system wprowadzimy na to miejsce? Niestety, systemu tego „nowego”, a lepszego nie ma dotąd. Redukcya sił mogłaby być dziełem pożytecznym, gdyby równocześnie zmieniono system administracyjny — gdy jednak ten ani drgnął, redukcya sił przy systemie, wymagającym tyle a tyle sił urzędniczych, godzi w sprawność urzędowania, a tem samem i w interesy społeczeństwa. Kiedy zasady demokratyczne dążą do utoż-

samienia pojęć „państwo” ze „społeczeństwem” — w tych warunkach redukcya sił godzi i w państwo, staje się czynnością zasługującą na miano — przeciwpaiństwowej.

Czy nie za ostrą kwalifikacya? — Bynajmniej. Urzędy istnieją zarówno dla państwa, jak i dla społeczeństwa, brak więc w nich pewnej ilości ludzi powoduje załamowanie normalnego toku urzędowania. Jeśli więc jednostki społeczne z tego powodu doznają zwłoki w załatwianiu ich spraw życiowych, wówczas nietylko doznają uczucia pokrzywdzenia, ale też starają się obejść ubocznymi drogami trudności urzędowe.

Z tego stanu wyłania się korupcya, a z nią nieposzanowanie ustaw, kroczenie samopas bez kontroli ogólnej. Wszak to początek czynności destrukcyjnej, która państwa spycha na manowce, gdyż u jednostek wywołuje przekonanie o możliwości anarchii, o zbyt czystości porządku państwowego.

Przeciw komu zatem zwraca się ostrze takich nieprzemysłanych projektów?!

Jak żyć za darmo?

Jeden z feletonistów wiedeńskich opowiada następującą ciekawą, choć niezupełnie może prawdziwą, historyjkę, która doskonale charakteryzuje obecne stosunki drożyzniano-walutowe w nadduńskiej stolicy.

Pewna sympatyczna Wiedenka powiada do mnie:

— Musi Pan coś napisać koniecznie!

— Niestety, tak... Tylko temat...

— Otóż właśnie chcę Panu coś opowiedzieć o drożyznie we Wiedniu...

— Taak! To będzie coś nowego!

— Widzi Pan zrobiłam odkrycie. Nawet bardzo doniosłe. Szalenie lubię marmoladę pomarańczową. Jest to wprawdzie najdroższa marmolada, a ja jestem bardzo oszczędna, ale muszę ją mieć codziennie na śniadanie. Jest niesłychanie pożywna. Nawet nasza głodująca ludność mogłaby żyć tą marmoladą przez dłuższy czas.

— Zapewne.

— A przytem niech pan nie myśli, że jestem lekkomyślna i rozrzutna. Zapisują wszystkie wydatki, każdy halersz, który wydaję na marmoladę...

— Halersze? To pewnie jakaś peruwiańska moneta?

— Otóż przedwczoraj zestawiałam całoroczny bilans i wie pan, przestraszyłam się. Każdy nowy słoik marmolady kosztuje trzy, cztery, dziesięć, dwadzieścia razy tyle co poprzedni. Myślę sobie, trzeba dać spokój. W tym czasie gdy cztery pomarańcze kosztują tysiąc koron, trzeba nie mieć rozumu, by odjadać się marmoladą pomarańczową! Dziś jeszcze sprzedam wszystkie próżne słoiki, i...

Artystyczna pauza...

— ...i wie pan, jakie zrobiłam odkrycie? Miałam masę słoików z czasu, gdy kosztowały jeszcze po 50 koron. Sprzedałam wszystkie i proszę sobie wyobrazić: dostałam za próżne słoiki więcej niż wydałam na marmoladę w przeciągu całego roku!

— Ależ...

— Zadnego ale! Jeśli przy ciągłym spadku naszej waluty, Wiedeńczyk zjada przez cały rok dużo pomarańczowej marmolady, dostanie przy końcu roku za próżne słoiki wszystko, co wydał, nawet z małym zyskiem. Niech pan przeczyta moją książkę wydatków, a przekona się pan. Gdyby nasi ludzie żywili się marmoladą,

pomarańczową zamiast ziemniaków, żyliby za darmo, a przy końcu roku miałby jeszcze każdy ładną sumkę w kasie oszczędności. Zwiększyliby się majątek narodowy, waluta poszłaby w górę...

Marmolada jest wprawdzie przy stałym używaniu cokolwiek nudna, ale odrobiny ofiarności można przecież od ludzi wymagać.

Walne Zgromadzenie

Towarzystwa historycznego odbyło się 21-go czerwca b. r.

Zagajając zebranie stwierdził prezes dr. L. Finkel stały wzrost liczby członków Towarzystwa i normalne wydawanie organu Towarzystwa dzięki subwencji Min. Wyzn. i Ośw. publicznego.

Radca J. Chołodecki przedstawił imieniem komisji rewizyjnej rachunki zaproponował udzielenie absolutorium Wydziałowi. Wkładkę na rok następny unormowano kwotą 600 Mp.

Wybory dały następujący rezultat: Prezes L. Finkel, Wiceprezes W. Abraham, Skarbnik T. Urbański, Sekretarz T. E. Modeński, Wydział: E. Barwiński, W. Bruchnalski, A. Czołowski, J. Ptasnik, Z. Radziwiński, A. Szelągowski, S. Zakrzewski, A. Semkowicz redaktor. Komitet redakcyjny: W. Abraham, B. Gebert, F. Bujak, K. Hartleb, F. Dąbrowski, C. Naake, H. Polackówna, H. Sawczyński, K. Sochaniewicz, K. Tyszkowski. Komisya rewizyjna: O. Borkowski, J. Chołodecki, J. Nogaj, E. Schirmer.

Z kolei wygłosił odczyt dr. Kazimierz Sochaniewicz p. t. „Z dziejów archiwum głównego”. Prelegent ustalając ilośćową i jakościową zawartość archiwum w chwili jego utworzenia w r. 1799, podnosi zasługę pierwszego dyrektora tegoż Archiwum (1799—1835). Walentego Skorochód Majewskiego około organizacji i konserwacji tegoż archiwum, oraz pomnożenia onego przez systematyczne rozwijanie w nader trudnych warunkach akcji centralizacyjnej, na terenie kraju. Majewski też był inicjatorem pierwszej akcji rewindykacyjnej w zakresie archiwum koronnego, dzięki któremu rewindykowana część dawnego archiwum państwa dała zrab zasadniczy dzisiejszego archiwum głównego. Za jego też czasów rozwinięto i urzeczywistniono plan spożytkowania na cele archiwalne gmachów poklasztornych, przyczem archiwum główne pomieszczono w gmachu pokarmielickim na Krakowskim Przedmieściu.

Drugi prelegent dr. K. Tyszkowski przedłożył komunikat o Archiwum Pawła Bonoe, kasztelana warszawskiego. Archiwum to stanowi najsłabszą część zbiorów bursztyńskich, które ostatni właściciel Ks. Stanisław Jabłonowski zdeponował w Ossolineum. Bonoe pochodził z rodziny francuskiej, a sam dorobiwszy się majątku jako plenipotent Józefa Potockiego, kaszt. krak. i het. w kor. doprowadził do krzesła senatorskiego.

77 procent wpłaconej daniny.

WARSZAWA, 13 VII (Pat.). Ministerstwo Skarbu komunikuje: Ogólny wpływ daniny wdług stanu z dnia 5/VII br. wynosi 61 639,718.000 Marek, tj. 77 procent preliminowanej sumy

Nadesłane.

TAJEMNICA CZTERECH DNI

dramat prześladowanej losom a jednak podźwigniętej ku szczęściu, w 6-ciu aktach z EWA EWI w głównej roli wyświetlają obecnie z wielkim powodzeniem

Marysienka i Kopernik.

Blagosławione skutki oddania salin wręce prywatne.

Od 1 czerwca saliny w Stebniku nieczynne.

STEBNIK, w lipcu.

Rząd oddał dnia 31 maja 1922 saliny państwowe w Stebniku kapitałowi prywatnemu, t. j. Spółce akcyjnej eksploatacji soli potasowych.

Zarząd państwowy żupy solnej w Stebniku, oddając saliny wymienionej spółce, wydał obwieszczenie, że rozwiązuje ze swymi wszystkimi robotnikami stosunek służbowy, który robotnicy mogą nawiązać ze spółką akcyjną. Dalej zaznacza zarząd, że prawa do prowizji zastrzeżone dotąd robotnikom przez skarb państwa, zostały przez spółkę w całości przejęte.

Ze swej strony Spółka ogłosiła zawiadomienie, że od 1 czerwca br. rozpocznie przyjmowanie robotników według warunków pracy i płacy, obowiązujących w jej kopalni w Kałuszu. Ponadto spółka zażądała, by robotnik podpisał „kartę przyjęcia”, w której pisemnie miało być oznaczone, za jakim wynagrodzeniem został przyjęty do pracy.

W odpowiedzi na powyższe obwieszczenia Sekr. Okręg. Zw. Rob. P. G. Haluch udał się z delegacją miejscowych robotników do dyrektora państwowych salin Skoczylasa o interwencję w sprawie wypłacenia robotnikom zaległych wypłat. Dyr. Skoczylas przyrzekł, że wszystkie zaległości będą wypłacone robotnikom. Delegaci robotników żądali dalej wypłacenia za wypowiedzeniem, ponieważ Spółka nie była obowiązana przyjmując robotników z byłej żupy państwowej solnej. Pomimo wszelkiej argumentacji ze strony delegatów robotniczych, p. dyr. Skoczylas nie zgodził się na wypłacenie robotnikom za ustawowy okres wypowiedzenia.

Następnie delegacja robotników udała się do przedstawicieli Spółki akcyjnej z zapytaniem, co to ma znaczyć „karta przyjęcia” robotników. Ze strony Spółki odpowiedziano, że chce z każdym poszczególnym robotnikiem omówić warunki pracy i płacy. Delegaci robotników zaprotestowali przeciw temu, by Spółka zawierała zbiorową umowę o warunkach pracy i płacy. Na to spółka oświadczyła, że dla przemysłu zbiorowa umowa szkodzi (?) i nigdy się na taką umowę nie zgodzi.

Z przemówień reprezentantów Spółki a szczególnie inż. Hermana, wynika, że ci panowie nie uznają związku robotn., albowiem chcą mówić

poszczególne z każdym robotnikiem, a wynagrodzić go tak, jak im się będzie podobać. Jednak należy zwrócić uwagę, iż robotnicy mają już dość świadomości i są dostatecznie dojrzały, by nie dać się wziąć na lep kapitalistom w Stebniku.

Rząd stoi w obronie prywatnego kapitału, jednak i przed tą niesprawiedliwością robotnicy się nie dadzą ugiąć.

Aby nie doprowadzać do zastanowienia ruchu, delegaci robotników zgodzili się na przyjęcie poszczególnie każdego robotnika z tym jednak, że nie mogą być omawiane warunki pracy i płacy z każdym z osobna robotnikiem.

W rezultacie robotnicy przyszedli do pracy 1 czerwca, lecz zarząd Spółki odebrał narzędzie od robotników i rozkazał się wynieść poza obręb kopalni. Następnie zarząd kopalni zamknął warsztat pracy i zastanowił kopalnię.

Po dziś dzień stoi kopalnia martwa.

Na wniesiony memoriał Spółka odpowiedziała, że żądania robotników całkowicie odrzuca.

Cel Spółki jest jasny. Przez podpisanie deklaracji chcieli ci panowie zabezpieczyć się przed ewentualnym żądaniem podwyżki płac ze strony robotników. Spółce nie udadzą się jej zabiegi, zaś zwolnienie wszystkich robotników przed kancelaryjnym ruchem i prowadzenie z nimi dyskusji przy obstawianiu się policją państwową też nie pomoże. Robotnicy się nie ugną; nie pomoże też posyłanie urzędników na zgromadzenia robotników, aby stwierdzili wybór delegatów, bo raz robotnicy wybrali delegatów i zmieniać ich nie będą na życzenie Spółki.

Rezolucja uchwalona na ostatnim zgromadzeniu brzmi:

Wobec tego, że zarząd akcyjnej Spółki nie uznaje związku robotników i jego przedstawicieli, zgromadzeni robotnicy w Stebniku dnia 10 lipca 1922 stwierdzają, że postępowanie akcyjnej Spółki w Stebniku wobec związku robotników jest odebraniem praw robotnikom i ich egzystencji i życia.

Przeto zgromadzeni robotnicy protestują jak najenergiczniej przeciw postępowaniu tego rodzaju wobec związku robotników.

O ile zarząd Spółki akcyjnej nie zmieni swego postępowania i nie rozpocznie pertraktacji z

przedstawicielami związku robotn., zgromadzeni robotnicy oświadczają, że podejmą walkę, jaka im została narzucona przez spółkę.

Zgromadzeni robotnicy wybierają następujących delegatów do pertraktacji ze Spółką akcyjną w Stebniku: tow. pos. Zuławski, Z. Bobrowski, Haluch, Onyśko, Słowicz, Kulik, Purzakowski.

Rezolucję przyjęto jednogłośnie.

H. Fr

Podwyższenie poborów lekarzy okręgowych.

Wydział samorządowy przysyła nam następujące wiadomości:

Lekarze okr. w Małopolsce pobierali dotychczas płace w wymiarach przedwojennych, śmiesznie niskich. Tymczasowy Wydział Samorządowy, przejmując załatwianie spraw dotyczących lekarzy okr. od administracji państwowej, przeprowadził za zgodą Ministerstwa Zdrowia publicznego i Ministerstwa Skarbu podwyższenie tych płac, narazie w tym kierunku, że lekarzom nowo mianowanym i służącym do lat trzech przyznano pobory urzędników państwowych XII. stopnia służbowego lekarzom po 3-letniej służbie także pobory XI. stopnia służbowego a lekarzom po 6-letniej służbie pobory X. stopnia służbowego.

W poborach mieszczą się prócz płacy zasadniczej także dodatki za wysługę lat i dodatki drożyzniowe analogicznie do dodatków należących się urzędnikom państwowym. Prócz tego Tymczasowy Wydział Samorządowy przyznał lekarzom okr. ryczałt na wydatki kancelaryjne w rocznej kwocie: 1.500 mkł i ryczałt na objazdy gmin w rocznej kwocie: 20.000 mk.

To podwyższenie poborów ma na celu zaspokoić najpilniejsze tylko potrzeby a Tymczasowy Wydział Samorządowy dąży do dalszej wydatniejszej regufacji. Ponieważ skutkiem wojny znaczna ilość posad lekarzy okr. jest narazie nie obsadzona, przeto dla kandyd. chcących ubiegać się o te posady otwierają się widoki na lepsze uposażenie.

Inserujcie w „Dzienniku Ludowym”.

ARTUR CWIKOWSKI.

Z przestrzeni.

(Ciąg dalszy).

Trzeba być oswojonym z odrębnym czarem Krakowa, jako miasta czcigodnej przeszłości i trzeba przez pewien czas oddychać innym powietrzem, niż to które wystarcza parafianstwu — nie zaśnianka podwawelskiego, aby się odczuwało nieprzyjemną atmosferę życia „polskiego Rzymu”. Nie mówi tu przezemnie patrytyzm lokalny — tam bowiem, w tem mieście wspomnień, co ze smutnym, arfianym szmerem unoszą się nad bezdzwicznym zgiełkiem teraźniejszości, spłynęła pierwsza młodość moja, a losy przed trzema dopiero laty przeniosły moje Lary i Penaty do Lwowa — gdy stwierdzam, że porównanie tych dwóch miast wypada fatalnie dla Krakowa. Przybysz taki jak ja odnosi niemiłe ciężkie wrażenie, że Kraków nie ma duszy, że wszystko, co jest w nim pociągająco pięknego i wielkiego, spoczywa zakamieniałe, zakłete w jego mury i w jego pamiętki. Kraków jest par excellence mieszczańskie a więc nudny, małostkowy, śmiesznie pretensjonalny, filisterski, pozbawiony w życiu swym wdzięku, subtelności, powagi i siły. Europejskość Krakowa ma się tak do prawdziwej europejskości jak koń dorożkarski do araba. Lecz niech się nikt nie waży uświadomić to Krakowiakom: nie zrozumie on nigdy, że cała jego rzekoma wartość, którą wynosi się ponad obywateli wszystkich innych grodów, jest to, iż się urodził i żyje tam, gdzie duma Wawel i iglicami

wysirzelają wieże Maryi Panny. Nie potrzeba przyjeżdżać z wiel jego świata Zachodu, wystarczy przybyć ze Lwowa, aby odczuć rażąco ten pleśnią trącej prowincjonalizm, usymbolizowany w odrapanym, brudnym o niewygodnych, wysoko umieszczonych stopniach tramwaju krakowskim, wklekającym się z dobitną powolnością. Konserwatywny życia i zwyczajów, a w ślad za tem jakiś ogólna searność, banałność, przeciętność, kierująca się systematyką i pragnieniem unikania głębszych wrażeń, nie mówiąc już o głośniejszej intazywności wewnętrznych i zewnętrznych przejawów — uderza każdego, kto przybył tu nie jako pielgrzym z Myślenia czy Limanowy, zwiedzający „Mekkę polską”, ale jako gość, który już to i owo w świecie widział.

A przytem wszystkim Krakowiania, co zresztą jest wypadkową powyżej wymienionych jego „zalet”, odznaczając się małomieszczańskim sobkostwem i zarozumiałością, nie wysila się nigdy na kurtuazyę ani na uczynność dla „obcych”. Za tych „obcych” uważa przedewszystkiem nas Lwowian i ma do nas specjalne uprzedzenie, jak gdyby w swym lokalnym patryotyzmie lękał się, że Lwów gotów ułedz jego miasteczko rozmachem życia, znaczeniem kulturalnym i politycznym. Ze to się dokonywało, a nawet już się dokonało, nie ulega wątpliwości; Kraków schodzi do rzędu miast prowincjonalnych mimo swych pamiętek po Matejkę, Wyspiańskiego i t. d. mimo swej Akademii sztuk pięknych i kilku teatrów, a nawet mimo futurystycznych sowizdżałów, którzy choćby drogą w absurd chcą uciekać od tępego snobizmu, od bezbarwnego nies. omplikowanego trybu życia krakowskiego.

Narzekamy dużo i słusznie tu, u siebie we Lwowie na to kochane miasto, ale doprawdy,

dopiero tam, wśród tego wyblakłego, nie mającego wyrazu, drzemiącego na ławkach plantacyjnych i przy stolikach kawiarnianych otoczenia zdajemy sobie sprawę, że u nas jakoś inaczej, pełniej, żywiej; że tu się idzie z prądem wielkiego ruchu, że tu jest więcej temperamentu, uczucia, siły, więcej organicznego wrzenia, więcej piękna wewnętrznego, więcej bezpośredniości i szczerości i więcej — kultury i wykwintu duchowego. My tu, we Lwowie czujemy, że żyjemy w oddechu wielkiej rzeczywistości, że musimy nieulekłym, czujnym okiem patrzeć w twarz każdej nowej zbliżającej się godziny — podczas gdy Kraków pogrąża się w sen wegetacyjnej egzystencji, spoczywając w wygodnym cieniu swej przeszłości, niby leniwy Arab pod cieniem piramidy.

* * *

Przedwojenna sława krakowskich kiełbas widocznie tak bardzo zaimponowała moim towarzyszkom podróży, że jednym z pierwszych ich pragnień po przyjeździe do miasta — zwłaszcza, że całonocna jazda wymagała realnego pokrzepienia sił — było skonstatowanie dobroci tego wytworu krakowskich paskarzy mięsnych, chciałem powiedzieć masarzy. Wielka porcja kiełbasy z musztardą jest wprawdzie czemś bardzo prozaicznym, ale wpływ jej na ogólne usposobienie jest tego rodzaju, że człowiek staje się skłonny do przejmowania najbardziej poetycznych nastrojów, do których bezwarunkowo nie byłby zdolny na czczo. Dla realisty czy pozytywisty jeden z atutów, którym zwalczać może między innymi nawet teorię promionkowości w miłości.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Praktyki magistratu stanisławowsk.

STANISŁAWÓW, w lipcu 1922.

Jak władze magistrackie w Stanisławowie, tyłekroć w „Kuryerze stanisławowskim” wychwalane i pod niebiosa wynoszone, urzędują niech posłuży poniższy fakt dla ilustracji.

Przy ul. Sobieskiego 1. 6 zajmował pomieszkanię, składające się z 3 pokoi i kuchni, pensjonowany 72-letni insp. kolej, p. Pinz. Przed rokiem został zmuszony do odstąpienia dwóch pokoi dla Ekspozytury śledczej Pol. Państw, co też bez rekursu uczynił, mimo że musiał z braku pomieszczenia, urządzenie z odstąpionych dwóch pokoi prawie za bezcen sprzedać. Ale i tego było za mało dla sławetnego magistratu, gdyż na mocy rezolucyj z dnia 8 maja 1922 wyrugował magistrat i z tego pokoju emeryta wraz z rodziną i wpakował go do małej, ciemnej kuchni, motywując to rugowanie tem, że pokój ten potrzebny jest dla Dowództwa 11 dywizji, które ma prawo zająć pomieszkanię na mocy rozporządzenia z 11 grudnia 1919, Dz. u. p. Nr. 92, poz. 498, oraz z dnia 17 stycznia 1920, Dz. u. p. Nr. 3, poz. 15.

Wszystkie te paragrafy okazały się zwykłym magistrackim podstępem wykretem, gdyż na mocy tych paragrafów mógł magistrat zająć pomieszkanię wyłącznie tylko dla celów wojskowych.

Ażeby wywołać złudzenie u wyrugowanego, że tam rzeczywiście przyjdzie urząd wojskowy, umieszczono chwilowo 5 żołnierzy, którzy tam byli tak długo, dopóki nie rozpoczęto remontu zarekwirowanych pokoi.

Po ukończeniu remontu opuścił pułkownik Wrzaliński z personelem (około 3—4 oficerów) przyległe, dotychczas zajmowane 4 pokoje i do tego odnowionego pomieszczenia wprowadził się urzędnik województwa p. Rappe wraz z rodziną z Kołomyi dnia 9 czerwca 1922.

Gruntowny remont całego pomieszczenia odbywał się pod silną strażą żołnierzy P. P., tylko nie wiadomo, czym kosztem. Poszkodowany i wyrugowany wniósł do Prokuratury doniesienie karne, lecz dotychczas bez skutku.

Wogóle od jakiegoś czasu pod skrzydłami tut. województwa dzieją się nadużycia, popełniane przez podwładne urzędy administracji. Wy rzucono przy pomocy kilkudziesięciu uzbrojonych policyantów niedawno inwentarz i bibliotekę P. P. S. z ubikacji starego ratusza, wyrugowano przy asystencji kilkunastu policyantów emeryta z pomieszczenia, dla urzędnika z województwa przeprowadza się gruntowny remont pomieszczenia także przy asystencji policyi. Nasuwa się tedy mimowoli pytanie: Jaki właściwie jest cel policyi? Czy bronić ma ona mienia i życia publicznego, czy też ma służyć dla osobistych zleceń poszczególnych urzędników? My wiemy, że przeniesiony z Kołomyi urzędnik musi przecież gdzieś się umieścić z rodziną, ale wyrugować człowieka, który służył w państwowej służbie 50 lat, bo 20 lat w Wydziale krajowym, a 30 lat przy kolei, z pomieszczenia pod pretekstem rozmaitych paragrafów — to już jest czemś bezprzykładnem.

Zjazd inspektorów szkolnych.

ZAKOPANE. (Pat.) 14. lipca. Odbywa się tu dzieła poparcia i pomocy materialnej ministerstwa oświaty, zorganizowany przez zarząd związku inspektorów szkolnych, pierwszy zjazd inspektorów szkolnych z całej Polski, który się rozpoczął 6. b. m. Dotychczas przybyło 124 inspektorów, (60 z Kongresówki 20 z Wielkopolski 44 z Małopolski) a spodziewają się przybycia na Walne Zgromadzenie inspektorów z Pomorza. Celem zjazdu jest omówienie aktualnych spraw pedagogicznych i administracyjnych oraz dyskusja nad tematami referatowymi. W chwilach wolnych od pracy odbywają uczestnicy zjazdu wycieczki w Tatry. Korzystając z tak licznego zgromadzenia inspektorów, zwołuje Związek inspektorów do Zakopanego na 16. b. m. Walne zebranie inspektorów szkolnych z całej Polski w celu połączenia istniejących dotychczas w różnych dzielnicach organizacji w jeden związek inspektorów. Program Walnego zebrania obejmuje: Statut Związku inspektorów szkolnych w Polsce, zadania Związku, podział na rejony, wnioski i interpelacje.

Różne.

PRZECIW PIJAŃSTWU. Ogłoszone zostało rozporządzenie ministerstwa zdrowia, na mocy którego wytwarzanie napojów alkoholowych ponad 45 proc. jest wzbronione. Nie dotyczy to napojów alkoholowych przeznaczonych na eksport. Za niedozwoloną sprzedaż odpowiada stale właściciel lokalu, a personal tylko wtedy o ile świadomie przyczyni się do przekroczenia rozporządzenia.

AMERYKAŃSKIE OKRETY WOJENNE DLA POLSKI? Według doniesienia Ag. Havasa, otrzy ma Polska 6 okrętów wojennych od rządu St. Zjedn., który musi zredukować swą flotę w wykonaniu uchwał konferencji waszyngtońskiej.

DZIEŁA A. FRANCE'A NA INDEKSIE. Czuwająca nad moralnością i czystością wiary kongregacja kardynałów umieściła na indeksie wszystkie dzieła znakomitego pisarza francuskiego, France'a, zabraniając czytania ich wszystkim wiernym. Nieprzewidywanym zapewne skutkiem tego zakazu jest olbrzymia wprost liczba zamówień na dzieła France'a, zwłaszcza w księgarniach amerykańskich.

wień na dzieła France'a, zwłaszcza w księgarniach amerykańskich.

NOWY STATEK MARYNARKI HANDLOWEJ. Do Gdańska przybył nowo zakupiony w Danii przez Polskie Towarzystwo żeglugi Morskiej „Sarmacya”, statek handlowy o pojemności około 1000 ton, zbudowany ze stali, który pod nazwą „Wawel” zaliczony zostanie w poczet floty handlowej.

ZWIĘKSZENIE PODATKU OD NAPOJÓW I ZAPALEK. Ministerstwo skarbu przedstawiło Radzie ministrów projekt ustawy o zwiększenie podatków od piwa, zapalek i wina musującego. Departament akcyzy przewiduje, że wprowadzenie w życie tych projektów da skarbowi państwa do końca b. r. znaczne podwyższenie dochodów.

3 ruchu robotniczego.

§ BACZNOŚĆ! TOWARZYSZE PRZEMYSŁU SKÓRZANEGO. Wszyscy tow. w sprawach zawodowych i organizacyjnych Zw. Zaw. przem. skór. z powinieli powinni zgłaszać się do sekretaryatu okr. Rynek 1. 8.

Sekretaryat czynny codziennie od godz. 11 r. — 1 i wieczór od g. 7-mej.

Okręgowy sekretarz Zw. Zaw. Przem. Skór.

§ BACZNOŚĆ ROB. MŁYNARSCY! Młyn „Maryi Heleny” za nieuznanie Zaw. Rob. Przem. Spożywczego został zbojkotowany. Ostrzega się robotników przed przyjmowaniem tam pracy.

Zarząd.

§ BACZNOŚĆ ROBOTNICZY STOLARSCY! Omiąć firmę „Dąb”, gdyż ze względów niewłaściwej i niecznej roboty kierownictwa, robotnicy zastanowili tam pracę dnia 10. 7.

Horodyński, przewodniczący.

× WALNE ZGROMADZENIE Zawodowego Związku malarzy i lakierników, odbędzie się w niedzielę 16. b. m. o godzinie 10. przedpołudniem w sali realności przy ul. Cłowej 1. 6, na I. piętrze.

× BACZNOŚĆ METALOWCY! W niedzielę, dnia 16. lipca odbędzie się ogólne zgromadzenie Metalowców w sprawie urlopów płatnych, w sali Związku Metalowców, Ormiańska 31, o godz. 10. rano. Jawcie się licznie. Zarząd.

Komunikaty.

× CZŁONKOWIE LUDOWEGO SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYDAWNICZEGO we Lwowie, mogą książeczki udziałowe odbierać w Księgarni Ludowej, ul. Szajnochy 2, codziennie od godz. 8 do 1-szej i od 4 do 6-tej, tam też można dopłacać do pełnego udziału (1.000 mk.)

× ZEBRANIE OFICERÓW NIECZYNNYCH t. j. rezerwowych, emerytowanych i inwalidów, odbędzie się dnia 16. b. m. o godz. 11. przedpoł. w sali kasyna oficerskiego. Tematem zebrania sprawozdanie ze zjazdu delegatów z całej Polski, jaki się niedawno odbył w Warszawie.

KONFERENCJA KLASOWYCH ZW. ZAWOD. ZIEMI WILEŃSKIEJ.

WILNO. 13. lipca (A. W.) 16. b. m. rozpocznie się tu konferencja klasowych Związków Zawodowych Okręgu Wileńskiego z udziałem przedstawicieli Centralnych Związków Zawodowych w Warszawie. W konferencji wezmą udział przedstawiciele Związków Zawodowych, stronnictw politycznych i kooperatyw robotniczych.

Anglia nie zredukuje swej armii.

LONDYN. 15 lipca. (Pat.) W związku z projektem rozbrojenia, którego armia angielska miałaby być zredukowana do 90.000 żołnierzy, oświadczył Lloyd George w Izbie Gmin, że projekt Eshera nie wyraża opinii rządu angielskiego.

OGŁOSZENIA.

ZDOLNEGO FURMANA i pomocnika do ciężarowych koni poszukuje natychmiast Biuro spedycyjne S. CHALAT Lwów, ul. Słoneczna 3. Zgłoszenia w biurze.

Dr. med. WŁADYSŁAW GOLDMAN
ordynuje ulica Wołyńska 1. 5
(naprzeciw rogatki Żółkiewskiej).

Dr. SCHWARZ

specjalista chorób skórnych i wener. B. Sekundarjusz szpit. powszechn. ul. Słonecznej 4 (naprzeciw gł. poczty).
Leczenie lampą kwarcową.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. MICHAŁ SALPETER
Lwów, Sykstuska 17, ord. od 8—9 i 12—6.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. J. MUND b. Sek. szpit. wied. i lwow ordyn. 8—9, 12—1, 3—6
Lwów, Asnyka 1 (róg Panskiej).

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe —
leczy specjalista
Dr. FRISCH ulica Wałowa 11.

TABLICE lane i malowane
wykonuje najtaniej
rytownik I. Goldgeier Lwów, Sykstuska 17.

STAMPILIE kauczukowe i metalowe
wykonuje najtaniej
rytownik I. Goldgeier Lwów, Sykstuska 17.

ZAMIENIĘ pomieszkanię składające się z 2. pokoju i kuchni z komfortem w P. zemyślu za podobne we Lwowie. Zgłoszenia: Drukarnia A. Goldmana Lwów, Sykstuska 19.

CHIMERA wyświetla od dziś
I w dni następne

dramat w 6 aktach

FERN ANDRA

W Wschodnio Indyjskim Obozie cyrkowym.

BARDZO ELEGANCKIE UBRANIA MĘSKIE od 20.000 do 29000 Mp.
UBRANIA MĘSKIE po 13.000—, 15.000—, 16.000—, 20000— Mp.
RAGLANY 24.000 do 26.500 Mp. **SPODNIE** 2300.— Mp. **UBRANIA**
 dla **CHŁOPCÓW** 7.000. **BUCIKI ZAGRANICZNE** 9.000, 7.500, 7.200.
POWSZECHNY SKŁAD ODZIEŻY w pasażu Mikolascha I. piętro
 (dawniej sala Koła literackiego obok KINA LUX).

Na sezon szkolny!

TORBY SZKOLNE, PLECAKI, PIÓRNIKI, TOREBKI na śniadanie **RULONY NA NUTY**
 jakoteż przybory podróżne i t. p. poleca w wielkim wyborze po cenach fabrycznych **„HEROS”** Pierwsza krajowa fabryka wyrobów ceratowych i skórzanych **LWÓW, ul. SYKSTUSKA 14.**
 Zamówienia na prowincję uskutecznią się odwrotną pocztą.

Znana ze swej solidności hurtownia przyborów szewskich

SCHNAPEK THIMAN i B-cia EICHMAN LWÓW

podaje swoim szan. P. T. Odbiorcom do wiadomości, że posiada zawsze na składzie wielki wybór kopyt **Lwowskiej** fabryki „Model”, i sprzedaje takowe po cenach fabrycznych. — Wielki wybór wszelkich przyborów szewskich zawsze na składzie.

Sprzedż hurtowna: **Żółkiewska 16.** Sprzedż detaliczna: **Grodecka 1.**

FABRYKA KAPELUSZY męskich, damskich i dziecięcych przyjmuje do przefasonowania według najnowszych modeli. Dla przyjezdnych może być wykonane w przeciągu 24 godzin. Wykonuje firma **S. FLINK**, ul. Krakowska Ł. 1, I. p.

„GRAFIKA” Marek Seide

LWÓW, UL. KOLLĄTARJA 5 (w podwórzu)

posiada zawsze na składzie:

PAPIERY WSZELKIEGO RODZAJU i FORMATU.

PRZYBORY DRUKARSKIE: Rygały, szuffe, wierszowniki i t. p.

MASZYNY DRUKARSKIE, masy do wałków, farby drukarskie i t. p.

Zastępstwo na Polskę odlewni czcionek i linii mosiężnych **POPELBAUMA** we WIEDNIU.

Zastępstwo na wschodnią Małopolską fabryki przyborów drukarskich **T. Kaidyka** i **Ska** w Poznaniu

PUDING-PROSZEK

(we wszystkich smakach)

Dra OETKERA

(najlepsza legumina)

Wszędzie do nabycia!

Główny skład i zast.: **DOM HANDLOWY**
FL. KRAUSE, Lwów, ul. Skarbkowska 35.
 Zlecenia wykonuje się odwrotnie.

DRUKI i STAMPILIE

wykonuje **DRUKARNIA** i **WYRÓB PIĘCZĘCI**
I. FRIEDMANA, Lwów, ul. Sykstuska 4

Rok założenia 1881.

Alojzy Hübner

Lwów, Rynek 38

poleca

:: farby, oliwy, :: :: wyroby :: :: artykuły ::
 smary, benzynę, szczołkarskie gospodarcze.

W chorobach skórnych i wenerycznych

Dr. LOLA FÜLLENBAUM

sekundaryusz szpitala powszechnego
 ordynuje od 3--6 popołudniu **Żółkiewska 33.**

KINOLUX :: Pasaż Mikolascha ::
 Zmiana programu dwa razy
 w tygod.: we wtorki i piątki

wyświetla od dziś i w dni następne

Dzikie łowy

wielki amerykański dramat sensacyjny
 w 6-ciu aktach.

Gabcinski
 WYKONUJE:
SZYLDY, TABLICE
 WSZELKIEGO RODZAJU
 LWÓW
 UL. BOIMÓW 4.

„ETERNIT”

Prawdziwy słynny, łupek asbesto-cementowy, patentu Ludwika Hatschek'a, wyrabiany z najlepszego asbestu i cementu; najlepsze pokrycie, jedyne uznane bezsprzecznie za istotnie ogniotrwałe.

Dostawa tego bezkonkurencyjnego artykułu w każdej ilości na wschodnią Małopolską wyłącznie i jedynie przez firmę:

HORSZOWSKI i S-KA

Składy papy, wapna, gipsu, cementu, gontów, dachówek i wszelkich innych mat. budowlanych.

LWÓW, BOURLARDA 3 (boczna Batorego).

Inserujcie w Dzienniku Ludowym

L: 2699/22

Nadworna, dnia 10 lipca 1922.

ZARZĄD POWIATOWEJ KASY CHORYCH
W NADWÓRNIU

ogłasza niniejszem

KONKURS

na naczelnego lekarza wszech nauk,
 z siedzibą w Nadworniu,
 z płacą wedle umowy.

Podania należy wnosć do dnia 1-go sierpnia 1922

Bliższych informacji udziela biuro Kasy chorych w Nadworniu.